

CHÍNH PHỦ

Số: 286/BC-CP

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 08 tháng 6 năm 2023

BÁO CÁO GIẢI TRÌNH VÀ TRẢ LỜI CHẤT VẤN
tại Kỳ họp thứ 5, Quốc hội Khoá XV

CÔNG THÔNG TIN ĐIỆN TỬ CHÍNH PHỦ

ĐẾN Giờ: 5
Ngày: 08/6/2023

Kính thưa các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam!

Kính thưa Đoàn Chủ tịch, các vị đại biểu Quốc hội và đồng bào, cử tri cả nước!

Trước hết, tôi xin trân trọng cảm ơn các vị đại biểu Quốc hội, đồng bào, cử tri cả nước đã cơ bản đồng tình và có nhiều ý kiến tâm huyết, sâu sắc, trách nhiệm về các đề án luật, báo cáo của Chính phủ.

Nội dung Báo cáo của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các báo cáo của các cơ quan của Quốc hội và hầu hết các ý kiến phát biểu thảo luận tại Tổ, Hội trường đều đánh giá cao những thành quả trong việc kiểm soát dịch COVID-19, duy trì ổn định kinh tế vĩ mô, bảo đảm các cân đối lớn cũng như các chuyển biến tích cực trên các lĩnh vực văn hóa, xã hội, môi trường, trật tự, an toàn xã hội, quốc phòng, an ninh, đối ngoại, hội nhập quốc tế. Trong bối cảnh rất nhiều khó khăn, thách thức, những thành tựu, kết quả đạt được trong năm 2022 và những tháng đầu năm 2023 đã góp phần củng cố, tăng cường niềm tin của Nhân dân với Đảng, Nhà nước và nâng cao vị thế, uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế.

Đồng thời, các vị đại biểu Quốc hội và đồng bào, cử tri cũng thẳng thắn đề cập đến những tồn tại, hạn chế, bất cập trên nhiều lĩnh vực. Chính phủ xin trân trọng lắng nghe và nghiêm túc tiếp thu để tập trung khắc phục và giải quyết hiệu quả hơn. Trong 2 ngày qua, đã có **04** Bộ trưởng trực tiếp trả lời chất vấn; **02** Phó Thủ tướng và nhiều thành viên Chính phủ tham gia giải trình, trả lời chất vấn. Sau đây, theo phân công của Thủ tướng Chính phủ, thay mặt Chính phủ, tôi xin báo cáo cập nhật tình hình kinh tế - xã hội (KTXH) tháng 5 năm 2023 và tiếp thu, giải trình một số vấn đề được đại biểu Quốc hội và đồng bào, cử tri quan tâm, chất vấn.

1. Về cập nhật tình hình KTXH

Đầu kỳ họp, Chính phủ đã báo cáo Quốc hội về tình hình KTXH 4 tháng đầu năm 2023. Trong tháng 5 và những ngày đầu tháng 6, trước tình hình thế giới tiếp tục diễn biến phức tạp¹, nền kinh tế chịu tác động kép, vừa phải chống chịu với sức ép từ cả bên trong và bên ngoài, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo thực hiện đồng bộ, quyết liệt, hiệu quả các nhiệm vụ, giải pháp theo các Nghị quyết, Kết luận của Đảng, Quốc hội và đạt được những kết quả tích cực. Kinh tế vĩ mô cơ bản ổn định; lạm phát được kiểm soát (*CPI tiếp tục xu hướng giảm, bình quân 5 tháng ở mức 3,55%*); các cân đối lớn của nền kinh tế được bảo đảm. Chỉ số sản xuất toàn ngành công nghiệp (IIP) tháng 5 tăng **2,2%** so với tháng 4 và tăng **0,1%** so với cùng kỳ; khu vực nông nghiệp phát triển ổn định²; thương mại, dịch vụ tiếp tục phục hồi nhanh³. Giải ngân vốn đầu tư công 5 tháng đạt **22,2%** kế hoạch, tương đương cùng kỳ năm 2022, nhưng số tuyệt đối cao hơn **41** nghìn tỷ đồng; thu hút vốn FDI tháng 5 đạt gần **2** tỷ USD, gấp **2,2** lần cùng kỳ. Số doanh nghiệp thành lập mới và quay trở lại hoạt động đạt khoảng **95** nghìn doanh nghiệp. Các lĩnh vực văn hóa, xã hội, môi trường, quốc phòng, an ninh, đối ngoại được chú trọng, tăng cường. Các tổ chức quốc tế tiếp tục đánh giá tích cực đối với triển vọng kinh tế Việt Nam⁴.

Bên cạnh những kết quả đạt được, chúng ta còn không ít hạn chế, bất cập và gặp nhiều khó khăn, thách thức cả từ bên trong và bên ngoài, đúng như nhiều vị đại biểu Quốc hội đã nêu, như tăng trưởng tín dụng thấp, tiếp cận vốn của các doanh nghiệp, đứt gãy các chuỗi cung ứng, thị trường lao động, trái phiếu doanh nghiệp, bất động sản còn bất cập; chỉ số nhà quản trị mua hàng (PMI) tiếp tục giảm; sức mua của nhiều thị trường lớn, truyền thống suy giảm như Mỹ, EU, Nhật Bản, Hàn Quốc, ASEAN... đã tác động, ảnh hưởng đến nhiều ngành, lĩnh vực của nước ta; số doanh nghiệp rút khỏi thị trường khoảng **88** nghìn doanh nghiệp; thiếu điện cục bộ ở các địa phương miền Bắc; việc thực hiện một số chính sách thuộc Chương trình phục hồi và phát triển KTXH, 3 Chương trình mục tiêu quốc gia và công tác quy hoạch còn chậm; đời sống một bộ phận người dân còn khó khăn, nhất là công nhân lao động, người dân ở vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo;

¹ Trong đó, cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn, xung đột ở Ukraina tiếp tục phức tạp; giá các hàng hóa cơ bản, dầu thô không ổn định; lạm phát ở mức cao, chính sách tiền tệ thắt chặt và lãi suất cao kéo dài ở nhiều nước; một số chuỗi cung ứng bị đứt gãy; suy giảm tăng trưởng và rủi ro suy thoái kinh tế, tài chính, tiền tệ quốc tế gia tăng...

² Trong 5 tháng đầu năm xuất khẩu gần **3,9** triệu tấn gạo, trị giá gần **2,1** tỷ USD (*tăng 40,8% về lượng và tăng 52% về giá trị*); năng suất lúa Đông Xuân ước tăng **1,5** tạ/ha; sản lượng ước đạt **20,2** triệu tấn; sản lượng thủy sản đạt trên **3,4** triệu tấn, tăng **1,4%** so cùng kỳ.

³ Tổng mức bán lẻ hàng hóa và doanh thu dịch vụ tiêu dùng 05 tháng đầu năm tăng **12,6%**, cao nhất so với cùng kỳ từ năm 2015 đến nay.

⁴ OECD dự báo tăng trưởng kinh tế Việt Nam năm 2023 đạt **6,5%**; WB dự báo đạt **6,3%**; IMF dự báo đạt **5,8%** và tiếp tục phục hồi, đạt **6,9%** trong năm 2024.

một bộ phận cán bộ có tư tưởng né tránh, đùn đẩy, sợ trách nhiệm, sợ sai... Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ xin lắng nghe, tiếp thu và tiếp tục bám sát các mục tiêu theo các Nghị quyết của Đảng, Quốc hội để cụ thể hóa bằng các giải pháp cụ thể và chỉ đạo quyết liệt các cấp, các ngành, các địa phương căn cứ vào chức năng nhiệm vụ, quyền hạn, tích cực, chủ động, kịp thời, linh hoạt thực hiện nghiêm túc, hiệu quả những nhiệm vụ, giải pháp trong các lĩnh vực, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, vượt qua thách thức, phấn đấu đạt kết quả cao nhất các mục tiêu kế hoạch năm 2023.

2. Về điều hành kinh tế vĩ mô

Trong bối cảnh thế giới đang phải khắc phục hậu quả đại dịch COVID-19; chống lạm phát, tăng lãi suất; tổng cầu và tổng cung toàn cầu suy giảm; giá hàng hóa cơ bản, dầu thô tiếp tục biến động; cạnh tranh chiến lược ngày càng gay gắt; nước ta là nước đang phát triển, nền kinh tế đang chuyển đổi, các hạn chế, yếu kém của nền kinh tế khi gặp khó khăn bộc lộ rõ hơn; chúng ta lại vừa khắc phục những tồn tại, bất cập kéo dài, vừa thực hiện nhiệm vụ thường xuyên nặng nề hơn, vừa phải thích ứng, đối phó với những thách thức mới, nhất là những vấn đề chưa có tiền lệ; Chính phủ kiên định mục tiêu ổn định kinh tế vĩ mô, kiểm soát lạm phát, thúc đẩy tăng trưởng, bảo đảm các cân đối lớn của nền kinh tế; đồng thời chú trọng các chính sách an sinh xã hội, bảo đảm đời sống Nhân dân.

Thực hiện chính sách tiền tệ chắc chắn, chủ động, linh hoạt, kịp thời, hiệu quả; phối hợp chặt chẽ, hài hòa với chính sách tài khóa mở rộng hợp lý, có trọng tâm, trọng điểm và các chính sách khác. Tăng cường năng lực phân tích, dự báo; chủ động ứng phó, phản ứng chính sách kịp thời, hiệu quả với những vấn đề phát sinh; tiếp tục thực hiện đồng bộ, hiệu quả các giải pháp thúc đẩy các động lực tăng trưởng về tiêu dùng, đầu tư và xuất khẩu; đồng thời kiểm tra, giám sát chặt chẽ tình hình giá cả, thị trường, bảo đảm kiểm soát lạm phát theo mục tiêu đề ra. Tiếp tục quyết liệt tháo gỡ khó khăn cho sản xuất, kinh doanh, tạo thuận lợi cho người dân, doanh nghiệp. Khẩn trương rà soát, xử lý ngay những vướng mắc, bất cập; đồng thời đẩy mạnh phân cấp, phân quyền, cá thể hóa trách nhiệm, tăng cường vai trò của các địa phương trong triển khai các dự án đầu tư công, Chương trình phục hồi và phát triển KTXH, 03 Chương trình mục tiêu quốc gia; phấn đấu tỷ lệ giải ngân đạt tối thiểu **95%** kế hoạch; tăng cường huy động và sử dụng hiệu quả các nguồn lực; tận dụng tốt các cơ hội để thúc đẩy phục hồi và phát triển KTXH nhanh, bền vững.

3. Về an sinh xã hội, lao động, việc làm

Bảo đảm an sinh xã hội, tạo việc làm và nâng cao đời sống Nhân dân được Đảng, Nhà nước ta đặc biệt quan tâm; nhiều cơ chế, chính sách được ban hành, triển khai thực hiện hiệu quả và đã đạt được những thành tựu

quan trọng, được Nhân dân cả nước và cộng đồng quốc tế đánh giá cao⁵. Tuy nhiên, thời gian gần đây, tình trạng người lao động bị mất việc, giảm giờ làm xảy ra cục bộ tại một số địa phương và trong một số ngành nghề; trong 5 tháng đầu năm có 510 nghìn lao động bị ảnh hưởng, trong đó 279 nghìn lao động bị thôi việc, mất việc. Việc chậm đóng, trốn đóng và rút bảo hiểm xã hội một lần gia tăng...

Thời gian tới, Chính phủ tập trung chỉ đạo thực hiện đồng bộ các giải pháp tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, khắc phục đứt gãy các chuỗi cung ứng, thúc đẩy sản xuất kinh doanh, bảo đảm duy trì và tạo thêm việc làm cho người lao động. Thực hiện hiệu quả Nghị quyết số 06/NQ-CP ngày 10/01/2023 của Chính phủ về phát triển thị trường lao động; theo dõi sát tình hình người lao động bị mất việc, thôi việc, giảm giờ làm... để có phương án hỗ trợ phù hợp. Đẩy mạnh đào tạo và đào lại nghề nghiệp, chú trọng các chính sách tạo việc làm, đáp ứng kịp thời yêu cầu của thị trường lao động. Thực hiện lộ trình cải cách tiền lương; xây dựng phương án điều chỉnh tiền lương tối thiểu vùng phù hợp. Đồng thời, tiếp tục rà soát, hoàn thiện và thực hiện hiệu quả các chính sách an sinh xã hội, hỗ trợ người lao động gặp khó khăn; báo cáo cấp có thẩm quyền về các cơ chế, chính sách hỗ trợ mới trong trường hợp cần thiết. Thực hiện tốt các chính sách bảo hiểm xã hội, bảo hiểm thất nghiệp; xây dựng quan hệ lao động hài hoà, ổn định, tiến bộ và hội nhập; làm tốt công tác an toàn, vệ sinh lao động và quản lý lao động nước ngoài tại Việt Nam⁶. Chú trọng bảo vệ quyền lợi của người lao động trong khu vực phi chính thức; khuyến khích và hỗ trợ người lao động ký kết hợp đồng lao động, tham gia bảo hiểm xã hội. Giám sát hiệu quả các ngành nghề, đơn vị thuê lao động phi chính thức trong việc bảo đảm an toàn lao động và các điều kiện làm việc tối thiểu. Khẩn trương nghiên cứu, hoàn thiện trình Quốc hội dự án Luật Bảo hiểm xã hội (*sửa đổi*) tại Kỳ họp thứ 6 tới đây, bảo đảm và nâng cao quyền lợi người tham gia bảo hiểm xã hội cùng với tăng cường truyền thông, nâng cao nhận thức để hạn chế tình trạng rút bảo hiểm xã hội một lần. Kiên quyết xử lý các cá nhân, doanh nghiệp cố tình chậm đóng, trốn đóng bảo hiểm xã hội.

4. Về cải cách thủ tục hành chính và thúc đẩy chuyển đổi số

Cải cách thủ tục hành chính (TTHC) là một nhiệm vụ trọng tâm, được Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ tập trung chỉ đạo và các bộ, ngành, địa phương thực hiện ngày càng nề nếp, đạt kết quả đáng ghi nhận. Từ năm 2021

⁵ Đặc biệt, trong bối cảnh dịch COVID-19 diễn biến phức tạp, ảnh hưởng tiêu cực đến mọi hoạt động của người dân, chúng ta đã thực hiện hỗ trợ trên 1,41 triệu lượt người sử dụng lao động và trên 68,43 triệu lượt người lao động với tổng kinh phí gần 120 nghìn tỷ đồng theo Nghị quyết số 42/NQ-CP ngày 09/4/2020, Nghị quyết số 116/NQ-CP ngày 24/9/2021, Nghị quyết số 68/NQ-CP ngày 01/7/2021, Quyết định số 08/2022/QĐ-TTg ngày 28/3/2022.

⁶ Sửa đổi Nghị định số 152/2020/NĐ-CP quy định về người lao động nước ngoài làm việc tại Việt Nam và tuyển dụng, quản lý người lao động Việt Nam làm việc cho tổ chức, cá nhân nước ngoài tại Việt Nam.

đến nay, đã cắt giảm, đơn giản hóa gần **400** TTHC, hơn **2.200** quy định liên quan đến hoạt động kinh doanh⁷. Đặc biệt, cải cách TTHC gắn với chuyên đổi số đạt được những kết quả nổi bật: tích hợp, cung cấp hơn **4.400** dịch vụ công trực tuyến trên Cổng Dịch vụ công quốc gia và **21/25** dịch vụ công thiết yếu; việc số hóa hồ sơ, kết quả giải quyết TTHC được đẩy mạnh⁸... Tuy nhiên, TTHC của nhiều ngành, lĩnh vực còn rườm rà, phức tạp gây khó khăn, tăng chi phí tuân thủ cho người dân, doanh nghiệp; việc cắt giảm, đơn giản hóa, nhất là TTHC nội bộ còn chậm; còn phát sinh một số TTHC mới; việc triển khai số hóa, kết nối, chia sẻ dữ liệu phục vụ giải quyết TTHC trong một số lĩnh vực còn cát cứ, cục bộ, chưa đáp ứng yêu cầu, thậm chí tiêu cực...

Thời gian tới, Chính phủ tiếp tục chỉ đạo tập trung rà soát, cắt giảm, đơn giản hóa TTHC, nhất là các quy định đang là rào cản đối với sản xuất kinh doanh (*đến năm 2025 giảm ít nhất 20% quy định và 20% chi phí tuân thủ*)⁹; yêu cầu thực hiện nghiêm việc đánh giá tác động, thẩm định, thẩm tra quy định về TTHC. Tăng cường phân cấp, ủy quyền trong giải quyết TTHC và tái cấu trúc quy trình cung cấp dịch vụ công. Tập trung rà soát, cắt giảm, đơn giản hóa TTHC nội bộ (*đến năm 2025 giảm tối thiểu 20%*). Thực hiện tốt công tác tiếp nhận, giải quyết kiến nghị của người dân, doanh nghiệp; xử lý nghiêm những hành vi nhũng nhiễu, tiêu cực. Triển khai đồng bộ, hiệu quả các giải pháp thúc đẩy chuyên đổi số, xây dựng Chính phủ số, nền kinh tế số, xã hội số, công dân số. Chú trọng hoàn thiện thể chế để phù hợp với phương pháp làm việc, phương thức chỉ đạo, điều hành trên môi trường số; xây dựng, hoàn thiện các cơ sở dữ liệu quốc gia, cơ sở dữ liệu chuyên ngành; đẩy mạnh kết nối, chia sẻ dữ liệu giữa các cơ quan nhà nước; tăng cường bảo đảm an toàn thông tin, an ninh mạng; thúc đẩy số hóa, triển khai dịch vụ công trực tuyến toàn trình trên Cổng Dịch vụ công quốc gia.

5. Về việc tăng cường phân cấp, phân quyền gắn với phân bổ nguồn lực, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước

Thời gian qua, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã tập trung chỉ đạo đẩy mạnh phân cấp, phân quyền đi đôi với nâng cao trách nhiệm, gắn với

⁷ Trong đó, các bộ, cơ quan ngang bộ đã thực thi phương án cắt giảm, đơn giản hóa **395** quy định kinh doanh tại **52** văn bản quy phạm pháp luật và thực thi phương án phân cấp **81** TTHC tại **15** văn bản quy phạm pháp luật; phê duyệt phương án cắt giảm, đơn giản hóa hơn **1.100** quy định và phân cấp thẩm quyền giải quyết gần **700** TTHC; đang tập trung rà soát, đơn giản hóa **59** nhóm TTHC nội bộ trọng tâm ưu tiên trên **12** lĩnh vực.

⁸ Đã có **25,9%** kết quả giải quyết TTHC được cấp bản điện tử có giá trị pháp lý để tái sử dụng, tăng **5** lần so với tháng 9/2022; **62,7%** hồ sơ TTHC được số hóa, trong đó có **25%** được số hóa toàn trình từ khâu tiếp nhận đến trả kết quả theo đúng quy định, tăng **4** lần so với tháng 9/2022.

⁹ Nghị quyết số 68/NQ-CP ngày 12/5/2020 ban hành Chương trình cắt giảm, đơn giản hóa quy định liên quan đến hoạt động kinh doanh giai đoạn 2020 - 2025.

bảo đảm nguồn lực, năng lực thực hiện pháp luật cho các bộ, ngành, địa phương¹⁰; đồng thời trình Quốc hội ban hành các nghị quyết về cơ chế, chính sách đặc thù cho một số địa phương như Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh, Đà Nẵng, Khánh Hòa, Hải Phòng, Cần Thơ, Nghệ An, Thanh Hóa... để tạo sự chủ động cho chính quyền địa phương phát huy nguồn lực trong phát triển KTXH. Tuy nhiên, như các vị đại biểu Quốc hội đã nêu, việc phân cấp, phân quyền giữa Trung ương và địa phương chưa thực sự đồng bộ, nhất quán, nhất là trong lĩnh vực đầu tư công, đầu tư, đất đai, quản lý rừng, xây dựng, tài chính, tổ chức biên chế, lao động... Nguyên nhân chủ yếu do các quy định pháp luật liên quan chưa được hoàn thiện, điều chỉnh kịp thời; một số bộ, ngành còn chưa đổi mới tư duy về phân cấp, phân quyền; công tác kiểm tra, giám sát chưa tích cực, chủ động, thậm chí có nơi, có lúc còn buông lỏng...

Thời gian tới, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo các bộ, ngành, địa phương tiếp tục tập trung thực hiện đồng bộ, quyết liệt các giải pháp đẩy mạnh phân cấp, phân quyền, bố trí nguồn lực phù hợp gắn với tăng cường kiểm tra, giám sát và kiểm soát quyền lực; tiếp tục thực hiện hiệu quả 5 nhóm nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu theo Nghị quyết số 04/NQ-CP ngày 10/01/2022 của Chính phủ về đẩy mạnh phân cấp, phân quyền; trình Quốc hội về việc tiếp tục đẩy mạnh phân cấp, phân quyền, nhất là trong lĩnh vực đầu tư công, xây dựng, đất công nghiệp, đất lúa, đất rừng...; qua đó, góp phần nâng cao vai trò, trách nhiệm trực tiếp của các bộ, ngành, địa phương, nhất là người đứng đầu trong công tác quản lý nhà nước và thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ phát triển KTXH đề ra.

6. Về tăng năng suất lao động xã hội

Tăng năng suất lao động là yêu cầu cấp bách, khách quan, góp phần thúc đẩy phát triển nhanh và bền vững, xây dựng nền kinh tế độc lập, tự chủ gắn với hội nhập quốc tế sâu rộng, toàn diện, thực chất, hiệu quả. Những năm qua, Đảng và Nhà nước ta đã ban hành, thực hiện nhiều cơ chế, chính sách và đã đạt một số kết quả tích cực¹¹. Tuy nhiên, tốc độ tăng năng suất lao động xã hội năm 2022 ở mức 4,8%, không đạt mục tiêu đề ra là khoảng 5,5%. Nguyên nhân chủ yếu là do trình độ khoa học công nghệ trong nhiều ngành, lĩnh vực còn lạc hậu, chưa theo kịp khu vực, thế giới;

¹⁰ Trong đó, Chính phủ đã ban hành Nghị quyết 04/NQ-CP ngày 10/01/2022 về đẩy mạnh phân cấp, phân quyền và Nghị quyết 73/NQ-CP ngày 06/5/2023 về việc ủy quyền quyết định giá đất cụ thể. Năm 2021 ban hành 144 nghị định thực hiện phân cấp đối với 18 ngành, lĩnh vực; năm 2022 ban hành 131 nghị định để phân cấp đối với 16 ngành, lĩnh vực và nửa đầu năm 2023 ban hành 25 nghị định tiếp tục thực hiện phân cấp đối với 07 ngành, lĩnh vực.

¹¹ Năm 2020, năng suất lao động của toàn nền kinh tế đạt 150,1 triệu đồng/lao động, gấp 2,1 lần năm 2011. Năm 2021, năng suất lao động đạt 171,3 triệu/lao động, tốc độ tăng năng suất đạt 4,71% (cao nhất khu vực ASEAN).

chất lượng nguồn nhân lực còn hạn chế, nhất là nhân lực chất lượng cao¹²; hệ thống kết cấu hạ tầng chiến lược còn thiếu đồng bộ, chưa đáp ứng yêu cầu phát triển. Cơ cấu kinh tế, cơ cấu nội ngành còn những bất cập; chuyển dịch cơ cấu lao động từ khu vực nông nghiệp sang các khu vực công nghiệp, dịch vụ còn chậm. Đồng thời, do phương pháp tính bằng GDP/tổng số người làm việc bình quân nên năng suất lao động cũng bị ảnh hưởng do yếu tố đặc thù của năm 2022 là lực lượng lao động có việc làm tăng mạnh sau khi kiểm soát thành công đại dịch COVID-19.

Thời gian tới, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo tiếp tục thực hiện đồng bộ các giải pháp tăng năng suất lao động, trong đó tập trung vào:

- Phát triển nhanh nguồn nhân lực, nhất là nhân lực chất lượng cao. Chú trọng phát triển kỹ năng mềm, ngoại ngữ, kỹ năng số, thích ứng với xu thế phát triển của công nghệ, phát triển kinh tế số, kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn. Rà soát, hoàn thiện cơ chế, chính sách để thúc đẩy xã hội hóa, thu hút nguồn lực cho phát triển giáo dục, đào tạo; khuyến khích doanh nghiệp tham gia từ khâu đào tạo, thực hành đến sử dụng. Đẩy mạnh thực hiện phân luồng giáo dục và mở rộng cơ hội cho người lao động tiếp tục học tập, nâng cao trình độ. Hình thành hệ thống đào tạo thực hành trình độ cao, hội nhập quốc tế. Triển khai đề án phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao đáp ứng yêu cầu của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư.

- Thúc đẩy nghiên cứu, phát triển và ứng dụng khoa học công nghệ. Khẩn trương hoàn thiện các chính sách, pháp luật; tạo lập khuôn khổ pháp lý triển khai các cơ chế thí điểm, thử nghiệm và đặc thù đối với các loại hình, mô hình kinh doanh mới và các quỹ đầu tư mạo hiểm phát triển khoa học công nghệ. Tăng cường bảo hộ và thực thi quyền sở hữu trí tuệ và thúc đẩy phát triển thị trường khoa học công nghệ. Chú trọng nâng cao năng lực hấp thụ, làm chủ và đổi mới công nghệ của doanh nghiệp. Sửa đổi đồng bộ các quy định pháp luật về thuế, tài chính, tín dụng... để triển khai có hiệu quả các cơ chế ưu đãi đối với doanh nghiệp cho đầu tư nghiên cứu khoa học, đổi mới công nghệ. Hoàn thiện hệ thống đổi mới sáng tạo quốc gia. Rà soát, ưu tiên bố trí nguồn lực và có các giải pháp khả thi thu hút nhân lực chất lượng cao. Phát triển mạnh doanh nghiệp trong nước có tính kết nối cao, tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị, cung ứng toàn cầu.

7. Về rà soát, hoàn thiện thể chế, pháp luật, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, thúc đẩy sản xuất kinh doanh

Công tác rà soát, hoàn thiện thể chế, pháp luật tháo gỡ khó khăn, vướng mắc cho sản xuất kinh doanh, tạo thuận lợi cho người dân, doanh nghiệp

¹² Tỷ lệ lao động qua đào tạo, nhất là có bằng cấp, chứng chỉ còn thấp; năm 2022, tỷ lệ lao động qua đào tạo đạt 67%, trong đó tỷ lệ lao động qua đào tạo có văn bằng, chứng chỉ đạt 27%.

là một trong những nhiệm vụ trọng tâm, được Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đặc biệt quan tâm và tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện; có nhiều đổi mới, sát thực tiễn, góp phần xử lý kịp thời, hiệu quả những vấn đề thực tiễn đặt ra; cải thiện môi trường đầu tư, kinh doanh, khơi thông nguồn lực, thúc đẩy phát triển KTXH.

Trong bối cảnh đại dịch COVID-19, Chính phủ đã chỉ đạo rà soát, trình Quốc hội thông qua 01 luật sửa 9 luật để kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc cho sản xuất, kinh doanh, khơi thông nguồn lực¹³. Để chuẩn bị cho Kỳ họp này, Chính phủ đã dành nhiều thời gian nghiên cứu, thảo luận và tích cực hoàn thiện, trình nhiều dự án luật, nghị quyết quan trọng như: Luật Đất đai, Luật Các tổ chức tín dụng, Luật Đấu thầu, Luật Giá, Luật Nhà ở, Luật Kinh doanh bất động sản, Luật Viễn thông, Nghị quyết về giảm 2% thuế giá trị gia tăng... Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành và quyết liệt chỉ đạo triển khai hàng loạt giải pháp tháo gỡ khó khăn cho sản xuất kinh doanh, nhất là đẩy mạnh giải ngân vốn đầu tư công, triển khai các dự án hạ tầng trọng điểm, quan trọng quốc gia; gia hạn nộp thuế, phí, lệ phí, tiền thuê đất; cơ cấu lại nợ, giữ nguyên nhóm nợ, giảm lãi suất cho vay, tăng khả năng tiếp cận tín dụng; xử lý bất cập, điểm nghẽn của thị trường bất động sản, trái phiếu doanh nghiệp và trong đấu thầu, mua sắm thuốc, vật tư, trang thiết bị y tế; khai thác hiệu quả thị trường trong nước, tăng cường xúc tiến thương mại, tìm kiếm thị trường xuất khẩu mới; đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, tăng cường chuyển đổi số; triển khai gói tín dụng nhà ở xã hội 120 nghìn tỷ đồng¹⁴...

Mặc dù có những chuyển biến tích cực và phát huy hiệu quả bước đầu, nhưng nhìn chung quy định pháp luật trong một số lĩnh vực vẫn chưa được sửa đổi, hoàn thiện kịp thời, xử lý triệt để, như về phân cấp, phân quyền, đầu tư, bất động sản, nhà ở; thủ tục hành chính về đầu tư, kinh doanh, cung ứng các dịch vụ công... Hoạt động sản xuất kinh doanh còn nhiều khó khăn, nhất là sản xuất công nghiệp, xuất khẩu, đầu tư tư nhân trong nước, thu hút đầu tư nước ngoài; chi phí sản xuất trong một số ngành, lĩnh vực tăng cao...

Thời gian tới, Chính phủ chỉ đạo tiếp tục tập trung rà soát, hoàn thiện thể chế, quy định pháp luật; trong đó trình cấp có thẩm quyền xem xét việc mở rộng thí điểm tách giải phóng mặt bằng, bồi thường, tái định cư thành dự án độc lập; tăng thẩm quyền cho địa phương trong đầu tư phát triển

¹³ Luật số 03/2022/QH15 về sửa đổi, bổ sung một số điều của 09 luật; Công điện số 1079/CĐ-TTg ngày 14/8/2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc rà soát pháp luật để tháo gỡ khó khăn cho đầu tư, kinh doanh trong điều kiện dịch COVID-19 diễn biến phức tạp.

¹⁴ Nghị quyết 58/NQ-CP ngày 21/4/2023 về một số chính sách, giải pháp hỗ trợ doanh nghiệp chủ động, thích ứng, phục hồi nhanh, phát triển bền vững và Công điện 470/CĐ-TTg ngày 26/5/2023 về việc thực hiện quyết liệt, hiệu quả các nhiệm vụ, giải pháp tháo gỡ khó khăn cho SXKD.

các dự án kết cấu hạ tầng... Tiếp tục rà soát, hoàn thiện, đề xuất hoặc chủ động ban hành theo thẩm quyền các cơ chế, chính sách, giải pháp tháo gỡ khó khăn cho sản xuất, kinh doanh; xử lý hiệu quả vướng mắc, bất cập, nhất là đối với các dự án công nghiệp, xây dựng, thương mại, bất động sản, các lĩnh vực chứng khoán, ngân hàng, trái phiếu doanh nghiệp, nhà ở. Quán triệt, tổ chức thực hiện nghiêm chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ về chấn chỉnh, tăng cường trách nhiệm và rà soát, xử lý kịp thời các kiến nghị, đề xuất của địa phương, bộ, ngành, người dân, doanh nghiệp¹⁵.

8. Về quốc phòng, an ninh, đối ngoại

Trong bối cảnh thế giới tiếp tục diễn biến phức tạp, khó lường; tình hình bất ổn, xu hướng phân nhóm, phân cực gia tăng; cạnh tranh chiến lược ngày càng gay gắt; các vấn đề an ninh phi truyền thống, thiên tai, dịch bệnh, biến đổi khí hậu ngày càng gây hậu quả nặng nề; tình hình trên biển, trong khu vực tiềm ẩn nguy cơ diễn biến phức tạp...; Chính phủ đề nghị các cấp, các ngành, các địa phương bám sát các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước về quốc phòng, an ninh, đối ngoại; theo dõi sát diễn biến tình hình quốc tế, khu vực; chủ động có giải pháp, đối sách phù hợp, không để bị động, bất ngờ; bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ; giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội; tăng cường công tác đối ngoại, chú trọng đẩy mạnh ngoại giao kinh tế, thực hiện hiệu quả các hiệp định thương mại tự do (FTA) đã ký kết và đẩy mạnh đàm phán, ký kết các FTA mới; xây dựng nền kinh tế độc lập, tự chủ gắn với chủ động, tích cực hội nhập quốc tế sâu rộng, toàn diện, thực chất, hiệu quả; gìn giữ môi trường hòa bình, ổn định và điều kiện thuận lợi cho phát triển đất nước.

9. Về xử lý tình trạng cán bộ đùn đẩy, né tránh, sợ trách nhiệm

Công tác cán bộ là một nhiệm vụ then chốt của cả hệ thống chính trị, là một trong những nhân tố có ý nghĩa quyết định, góp phần tạo nên những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử của đất nước ta. Nhờ sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy đảng, chính quyền từ trung ương đến địa phương, về tổng thể, năng lực, phẩm chất của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức ngày càng được nâng lên. Tuy nhiên, thời gian gần đây, xảy ra tình trạng một bộ phận cán bộ, công chức né tránh, đùn đẩy công việc; có tâm lý e ngại, sợ sai, sợ trách nhiệm, không dám tham mưu, đề xuất xử lý công việc, không quyết định công việc thuộc thẩm quyền; có trường hợp

¹⁵ Các công điện: số 280/CD-TTg ngày 19/4/2023 về chấn chỉnh, tăng cường trách nhiệm trong xử lý công việc của các bộ, cơ quan, địa phương và số 365/CD-TTg ngày 04/5/2023 về khẩn trương rà soát, kịp thời xử lý các kiến nghị, đề xuất của địa phương, bộ, ngành, nâng cao hiệu lực, hiệu quả chỉ đạo, điều hành.

đẩy việc lên cấp trên hoặc sang các cơ quan khác, thiếu sự phối hợp chặt chẽ, kịp thời, hiệu quả giữa các bộ, cơ quan, địa phương, chủ yếu trong các lĩnh vực đầu tư công, quản lý đất đai, bất động sản, mua sắm công, đầu tư, định giá, cung ứng các dịch vụ trực tiếp liên quan đến người dân và doanh nghiệp... Tình trạng này dẫn đến quá trình xử lý công việc bị kéo dài, gây lãng phí thời gian, nguồn lực, cơ hội phát triển, làm giảm hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước, gây cản trở công tác chỉ đạo, điều hành của chính quyền các cấp; cá biệt có nơi rất trì trệ, làm suy giảm niềm tin của người dân và doanh nghiệp đối với cơ quan nhà nước, ảnh hưởng đến việc thực hiện các mục tiêu phát triển KTXH đã đề ra.

Thời gian tới, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đề nghị các cấp, các ngành, các địa phương tập trung khắc phục những hạn chế, bất cập, yếu kém nêu trên; quán triệt và tiếp tục thực hiện đầy đủ, nghiêm túc các quy định của Đảng, Nhà nước. Tăng cường phân cấp, phân quyền gắn với cá thể hóa trách nhiệm, đề cao trách nhiệm của người đứng đầu; kiên quyết không để xảy ra việc đùn đẩy, né tránh trách nhiệm. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra hoạt động công vụ, nhất là thanh tra, kiểm tra đột xuất. Biểu dương, khen thưởng kịp thời đối với tổ chức, cá nhân các cơ quan, tập thể, cán bộ, công chức quyết liệt trong thi hành công vụ, hoàn thành tốt nhiệm vụ, dám nói, dám nghĩ, dám làm, chủ động, sáng tạo vì lợi ích chung. Kịp thời rà soát, xử lý, thay thế hoặc điều chuyển sang công việc khác đối với cán bộ, công chức năng lực yếu, không dám làm, né tránh, đùn đẩy, thiếu trách nhiệm.

Kính thưa Quốc hội và đồng bào, cử tri cả nước!

Trên đây là Báo cáo của Chính phủ cập nhật tình hình KTXH và báo cáo giải trình một số vấn đề được Quốc hội, cử tri cả nước quan tâm. Tình hình trong và ngoài nước còn nhiều khó khăn, thách thức. Chính phủ mong tiếp tục nhận được sự lãnh đạo, chỉ đạo sát sao của Đảng; sự đồng hành, phối hợp chặt chẽ, hiệu quả của Quốc hội, các vị đại biểu Quốc hội; sự ủng hộ, tham gia tích cực của Nhân dân, cộng đồng doanh nghiệp; sự giúp đỡ của bạn bè quốc tế để tháo gỡ khó khăn, vượt qua thách thức, hoàn thành các mục tiêu, nhiệm vụ phát triển KTXH mà Đảng, Quốc hội và Nhân dân giao phó.

Sau đây, tôi xin lắng nghe và trả lời chất vấn của các vị đại biểu Quốc hội.

Xin trân trọng cảm ơn Quốc hội và đồng bào, cử tri cả nước!